

Kommunal og Moderniseringsdepartementet
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo

Trondheim 9. mai 2018

Høring av rapport fra ekspertutvalget som har vurdert nye oppgaver til fylkeskommunene

Norske Sjømatbedrifters Landsforening (NSL) viser til rapport fra ekspertutvalget som har vurdert nye oppgaver til fylkeskommunene, og vil i det etterfølgende komme med våre kommentarer til utvalgets rapport.

Norske Sjømatbedrifters Landsforening (NSL) er kritisk til at utvalget ikke velger å foreta endringer og forenklinger innenfor havbruksnæringen. Vi håper Regjeringen vil ta med seg de betraktninger og råd som NSL i det etterfølgende kommer med, for hvorfor og hvordan regjeringen nå bør foreta forenklinger i havbruksforvaltningen.

NSL er prinsipielt opptatt av at nye oppgaver til Fylkeskommune ikke må innebære at kommunenes rolle i for eksempel Fylkeskommunal planlegging blir mindre. NSL er opptatt av at kommunene også i større Fylkeskommuner bør ha en svært viktig rolle i en tidlig fase i alle saker som berører kommunene. Vi tror at lokaldemokratiet er en av våre viktigste aktører i forhold til å opprettholde konkurransekraften til lokalt eide selskap.

Innledning og sammendrag

NSL mener at til tross for et stort antall lover og reguleringer, er det likevel vår oppfatning at regelverket i hovedsak er godt, men at det er god grunn til å nå gjennomføre forbedringer og forenklinger. Dagens forvaltningsstruktur for havbruksnæringen er sterkt fragmentert, og dette slår svært uheldig ut for næringsaktørene i havbrukssektoren. Flere av de instansene som er involvert fra forvaltningen har i praksis vetorett i lokalitetsklareringene, og kan derfor stoppe tildeling av enhver

lokalitet basert på sin sektors vurdering av søknaden. Det betyr at ingen instans i dag har myndighet til å foreta en avveining av samtlige positive og negative aspekter ved en eventuell etablering, kort sagt, til å vurdere hvilket "fotavtrykk" som skal kunne aksepteres, gitt at næringen også har betydelige positive effekter, både sosialt og økonomisk.

NSL mener det er stor enighet blant både næringsaktørene og forvaltningen om dette, på den bakgrunn mener vi at ekspertutvalget med letthet kunne tatt inn endringer som ville medført at forvaltningen ble mer helhetlig og at de nye Fylkeskommune på denne bakgrunn kunne fått et mer helhetlig og overordnet ansvar for en svært viktig sektor i næringslivet.

NSL vil også peke på at Regjeringen selv i Meld. St. 22 (2015-2016) selv skriver flg.

«Det helhetlige inntrykket Nærings- og fiskeridepartementet sitter med, er at dagens organisering er et hinder for en effektiv og god forvaltning». NSL mener at på denne bakgrunn så har Regjeringen nå både mulighet for og plikt til å gjøre noe med dette som de selv har identifisert som et problem. Ved å gi Fylkeskommunene en mer koordinerende, helhetlig og samlende rolle innen havbruksforvaltning vil man også skape en effektiv og god forvaltning.

NSL sine merknader til Ekspertutvalget sitt forslag

Ekspertutvalget sier at de fleste sektormyndigheter ønsker å se de kommunale uttalelsene i en søknad før de fatter vedtak. NSL er enig i at dette nok er tilfelle, og da kan man spørre seg om hvorfor sektormyndighetene ønsker å avvende dette. Det kan selvsagt finnes både positive og negative grunner for å avvende en kommunal uttalelse, men for NSL virker det som om dette bare bidrar til at en ellers lang saksbehandlingstid blir lengre.

Ekspertutvalget skriver at når Fylkeskommunen har fått inn alle uttalelser så kan de fatte vedtak om å innvilge eller avslå søknaden. Det er helt korrekt, men det utvalget ikke sier noe om er at sektormyndigheten har mulighet for å legge ned veto. Da har Fylkeskommunen ingen mulighet for å foreta en total vurdering av søknaden og må følgelig bare avslå den.

NSL sine konkrete forslag til nye oppgaver til de nye Fylkeskommunene

Lokalitetsklareringer

Søknader om lokalitetsklareringer er i dag svært komplisert. Det trengs i dag tillatelser fra Fylkeskommunen, Mattilsynet, Fylkesmannen og Kystverket. Dette mener vi i NSL er unødvendig tungvint, og medfører bare at ulike offentlige institusjoner går i beina på hverandre. Det er etter vår oppfatning tilstrekkelig med en tillatelse som blir tildelt av Fylkeskommunene. De andre myndighetene nevnt ovenfor kan være høringsinstanser.

Regjeringen burde straks kunne fjerne reglene om at akvakulturanlegg krever tillatelse fra Kystverket. NSL mener at dette kan gjøres ved at man fjerner bokstav a i paragraf 1 i forskrift om tiltak som krever tillatelse fra Kystverket. Kystverket burde kunne stole på at Fylkeskommunene ikke gir tillatelse til å legge et akvakulturanlegg i en farled eller i et havneområde og uansett så har Kystverket mulighet for å gi uttalelse og eventuelt påklage et vedtak til Fiskeridirektoratet.

Fylkesmannen og forurensingsloven

Fylkesmannen behandler i dag alle søknader om forurensingstillatelser, og det følger av forurensingsloven at akvakulturlokaliteter må ha forurensingstillatelse, NSL mener at det er lite hensiktsmessig at Fylkesmannen skal forvalte dette, det beste vil her være om Fylkeskommunen får myndighet til å avgjøre dette spørsmålet. Fylkeskommunen kan i sin saksbehandling begrunne sin saksbehandling utfra miljøhensyn, en slik endring kan enkelt gjøres ved å vedta en forskrift etter forurensingslovens § 9.

Mattilsynet

Det burde være tilstrekkelig for Mattilsynet å være en høringsinstans i forhold til akvakultursaker. Det er ikke noen forhold de ikke vil kunne ta opp i en høringsuttalelse til Fylkeskommunen. NSL kan da ikke uten videre forstå hvordan Mattilsynet skal ha vetorett ovenfor Fylkeskommunen.

Mindre endringer uten søknad og tillatelse

NSL vil peke på at et av de forhold som volder norske havbruksbedrifter og forvaltning mest arbeid er søknader om **mindre endringer** innenfor eksisterende områder avsatt til akvakultur. Dette gjelder

selvsagt ikke dersom dette gjelder endring av biomasse da man må selvsagt søke slik det følger av laksetildelingsforskriftens § 29

Man skulle da tro at dersom en oppdretter ønsket å flytte på en forflåte eller en merd innenfor et område som allerede var godkjent og avsatt til akvakultur og det ikke gjaldt utvidelse av biomasse så burde det kunne gjøres uten at man måtte søke. Dette er ikke tilfelle i dag. Det fremgår av § 8 i akvakulturdriftsforskriften at et anlegg skal «*plasseres i samsvar med de beskrivelser, tegninger og kartblad som tillatelsen viser til*» det blir i dag tolket som at alle endringer på en lokalitet er gjenstand for en full søknadsrunde.

NSL mener dette er en uholdbar og svært både kostbar og tidkrevende prosess både for næringen og forvaltningen. Det kan ikke være slik at dersom en oppdretter ønsker å flytte sin forflåte noen meter i en eller annen retning så blir det gjenstand for månedsvis med saksbehandling.

NSL mener at dette er helt unødvendig og at en endring av en lokalitet som blir foretatt uansett må klassifiseres etter NYTEK-forskriften. Dette burde slik NSL ser være tilstrekkelig.

NSL mener imidlertid at det er viktig at myndighetene blir holdt orientert om endringer som skjer innenfor de enkelte akvakulturlokaliteter, og derfor kunne Regjeringen nå lagt inn en endring av akvakulturforskriften der oppdretter ble pålagt å sende et varsel om de endringer som blir gjort. Et slikt varsel kunne da bli sendt til Fylkeskommunen som bør ha den koordinerende rolle for akvakultur.

NSL håper Regjeringen vil ta med de forslag vi her har kommentert med, og at vi på den måten kan bygge de nye Fylkeskommunen opp til å bli robuste og gode forvaltere av havbruksnæringen i årene som kommer.

Med hilsen

Robert Eriksson
Administrerende direktør

